

Državna komisija za splošno maturo je na 24. korespondenčni seji, 6. 9. 2019, na podlagi 12. člena *Zakona o maturi* (ZMat-UPB-1, Uradni list RS, št. 1/07 in spremembe) sprejela in na 35. redni seji, 14. 4. 2023, 37. redni seji, 16. 6. 2023, ter 15. redni seji, 6. 6. 2025, dopolnila

PRAVILA ZA IZVEDBO PRAKTIČNEGA DELA IZPITA SPLOŠNE MATURE PRI PREDMETU UMETNOSTNA ZGODOVINA

1. člen (splošno)

Kandidat opravlja praktični del izpita splošne mature pri predmetu umetnostna zgodovina kot umetnostnozgodovinski praktikum (v nadaljnjem besedilu: umetnostnozgodovinski praktikum) v okviru pouka tako, kakor je določeno v *Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo – umetnostna zgodovina* (v nadaljnjem besedilu: PIK SM za umetnostno zgodovino) in s temi pravili.

2. člen (čas opravljanja)

Kandidat opravlja umetnostnozgodovinski praktikum praviloma v četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja.

3. člen (načrt izvedbe, prijava in potrditev)

Načrt izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma (v nadaljnjem besedilu: načrt) pripravi učitelj, ki kandidata poučuje in ga vodi pri opravljanju praktičnega dela izpita (v nadaljnjem besedilu: učitelj). Načrt vsebuje:

- temo umetnostnozgodovinskega praktikuma, ki mora biti skladna z izpitnimi vsebinami v PIK SM za umetnostno zgodovino;
- okvirne datume priprav, ogledov, predstavitev in
- roke za oddajo poročil.

Učitelj z načrtom seznani kandidate, ki bodo pri njem opravljali umetnostnozgodovinski praktikum.

Kandidat, ki opravlja splošno maturo iz umetnostne zgodovine na šoli, na kateri ima status dijaka, se k opravljanju umetnostnozgodovinskega praktikuma prijavi pri učitelju. Drugi kandidati se prijavijo na šoli, na kateri bodo opravljali praktični del izpita, pri tajniku šolske maturitetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu: ŠMK SM) najpozneje do začetka septembra tekočega šolskega leta in z njegovo pomočjo stopijo v stik z učiteljem, pri katerem bodo opravljali ta del izpita.

Učitelj izroči načrt in seznam prijavljenih kandidatov tajniku ŠMK SM.

ŠMK SM pregleda in potrdi načrt posameznega učitelja in prijave kandidatov. Pri tem upošteva: normative in možnost organizacije pouka na šoli oziroma ogledov zunaj šole.

Tajnik ŠMK SM objavi načrt in seznam prijavljenih kandidatov pri posameznem učitelju na šolski oglasni deski.

Učitelj za vsakega kandidata, ki bo pri njem opravljal umetnostnozgodovinski praktikum, izpolni podatke na prvi strani ocenjevalne mape za umetnostno zgodovino (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalna mapa).

4. člen
(koledar)

Koledar dejavnosti, povezanih z izvedbo umetnostnozgodovinskega praktikuma na šoli:

najkasneje na prvi dan pouka v tekočem šolskem letu	Zadnji rok za prijavo kandidatov, ki nimajo statusa dijaka na šoli, na kateri bodo opravljali praktični del izpita.
1. teden v septembru	Učitelj pripravi načrt izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma za spomladanski izpitni rok in z njim seznani kandidate. Kandidat se prijavi k opravljanju umetnostnozgodovinskega praktikuma. Učitelj izroči seznam prijavljenih kandidatov in načrt tajniku ŠMK SM.
1. ali 2. teden v septembru	ŠMK SM pregleda in potrdi načrt izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma pri posameznem učitelju in prijave kandidatov. Tajnik ŠMK SM oboje objavi na šolski oglasni deski.
2. ali 3. teden v septembru	Začetek izvajanja umetnostnozgodovinskega praktikuma.
3. ali 4. teden v aprilu	Zaključek izvajanja umetnostnozgodovinskega praktikuma oziroma zadnji rok za oddajo poročila v spomladanskem izpitnem roku.
1. ali 2. teden v maju	Zadnji rok, do katerega učitelj izpolni ocenjevalne mape in tajniku ŠMK SM izroči seznam kandidatov s številom doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v spomladanskem izpitnem roku.
2. ali 3. teden v maju	ŠMK SM seznani kandidate s točkami, doseženimi pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v spomladanskem izpitnem roku.
3 dni po seznaitvi s točkami	Zadnji rok za ugovor na število doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v spomladanskem izpitnem roku.
4 dni pred začetkom jesenskega izpitnega roka	Zadnji rok za oddajo poročila pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v jesenskem izpitnem roku.
1. teden v septembru	Zadnji rok, do katerega učitelj izpolni ocenjevalne mape in tajniku ŠMK SM izroči seznam kandidatov s številom doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v jesenskem izpitnem roku.
1. teden v septembru	ŠMK SM seznani kandidate s točkami, doseženimi pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v jesenskem izpitnem roku.
3 dni po seznaitvi s točkami	Zadnji rok za ugovor na število doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu v jesenskem izpitnem roku.

Državna komisija za splošno maturo lahko za posamezno šolsko leto skladno s koledarjem splošne mature določi pomembnejše datume, povezane s prijavo, pripravo in opravljanjem umetnostnozgodovinskega praktikuma.

ŠMK SM skladno z učiteljevim načrtom za posamezno šolsko leto določi podrobnejše datume izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma.

Izjeme glede rokov izvedbe praktičnega dela izpita je mogoče upoštevati v primeru kandidatovih ali učiteljevih zdravstvenih težav, kandidatovega izobraževanja v tujini ali zaradi udeležbe na tekmovanjih in v drugih utemeljenih primerih. O tem odloči ŠMK SM.

Če kandidat iz upravičenih razlogov ni opravil umetnostnozgodovinskega praktikuma skladno s koledarjem in temi pravili, mora o tem takoj obvestiti ŠMK SM in predložiti ustrezno dokazilo. Če ŠMK SM potrdi upravičenost razlogov, mu določi izredni rok za opravljanje umetnostnozgodovinskega praktikuma skladno s koledarjem opravljanja praktičnega dela izpita, vendar najpozneje do roka, ko mora tajnik ŠMK SM podatke o številu doseženih točk kandidatov poslati Državnemu izpitnemu centru. Vsebino in način izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma v izrednem roku določi učitelj.

5. člen (naloge ŠMK SM)

ŠMK SM:

- pregleda in potrdi načrt posameznega učitelja in prijave kandidatov;
- skladno z učiteljevim načrtom za posamezno šolsko leto določi podrobnejše datume izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma;
- odloča o utemeljenih razlogih kandidatov za odmik od teh pravil;
- določi izredni rok za opravljanje umetnostnozgodovinskega praktikuma skladno z zadnjim odstavkom 4. člena teh pravil;
- na učiteljev predlog lahko pred ocenjevanjem umetnostnozgodovinskega praktikuma imenuje komisijo, ki ugotovi, ali je kandidat umetnostnozgodovinski praktikum opravil samostojno;
- seznani kandidate s številom doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu;
- sprejme obrazložen ugovor na število doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu in odloči o ugovoru;
- hrani ocenjevalne mape skladno z 12. členom teh pravil;
- opravlja druge naloge.

6. člen (naloge tajnika ŠMK SM)

Tajnik ŠMK SM:

- zbira načrte učiteljev;
- zbira sezname prijavljenih kandidatov, ki mu jih izročijo učitelji;
- zbira prijave drugih kandidatov, ki nimajo statusa dijaka na šoli, in jih napoti k ustreznemu učitelju;
- pravočasno napoti kandidate, ki bodo opravljali praktični del izpita na drugi šoli, k tajnikom ŠMK SM na drugi šoli;
- dogovori se o opravljanju praktičnega dela izpita za kandidata, katerega ožji sorodnik je na šoli edini učitelj predmeta, pri katerem bi lahko kandidat opravljal praktični del;
- na šolski oglasni deski objavi potrjene načrte in seznam prijavljenih kandidatov pri posameznem učitelju ter podrobnejše datume izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma;
- od učiteljev zbere podatke o številu doseženih točk kandidatov pri umetnostnozgodovinskem praktikumu;
- pošlje podatke o številu doseženih točk kandidatov na Državni izpitni center;
- opravlja druge naloge.

7. člen
(naloge učitelja)

Učitelj:

- pripravi načrt in seznam prijavljenih kandidatov ter ju izroči tajniku ŠMK SM;
- kandidata seznani z načrtom;
- oblikuje navodila za kandidate, določi vsebine in načine izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma ter z njimi seznani kandidate;
- kandidata seznani z merili ocenjevanja umetnostnozgodovinskega praktikuma;
- vodi ocenjevalno mapo in oceni vse kandidate, ki so v določenem šolskem letu opravljali umetnostnozgodovinski praktikum, ne glede na to, ali pristopijo k opravljanju splošne mature iz tega predmeta ali ne;
- tajniku ŠMK SM do roka, določenega s koledarjem splošne mature, izroči seznam kandidatov s številom doseženih točk;
- lahko predlaga ŠMK SM, da imenuje komisijo iz 11. člena teh pravil;
- določi, kako bo umetnostnozgodovinski praktikum opravil kandidat, za katerega ŠMK SM presodi, da se iz utemeljenih razlogov ni udeležil priprav ali izvedbe umetnostnozgodovinskega praktikuma;
- opravlja druge naloge.

Učitelj ne sme biti s kandidatom, ki opravlja praktični del izpita, v krvnem sorodstvu v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vključno drugega kolena in ne v svaštvu do vključno drugega kolena, tudi ne sme biti njegov posvojitelj ali posvojenec ali živeti s kandidatom v zakonski zvezi, v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti. Če ima učitelj predmeta ožjega sorodnika, ki bo opravljal splošno maturo pri tem predmetu in je on edini učitelj tega predmeta na šoli, se tajnik ŠMK dogovori za opravljanje praktičnega dela izpita na drugi šoli.

8. člen
(naloge kandidata)

Kandidat:

- se k opravljanju umetnostnozgodovinskega praktikuma prijavi pri učitelju oziroma tajniku ŠMK SM;
- se seznani z načrtom in merili ocenjevanja umetnostnozgodovinskega praktikuma;
- opravi umetnostnozgodovinski praktikum po učiteljevih navodilih in v rokih, ki jih na učiteljev predlog določi ŠMK SM;
- zbere ustrezno gradivo, pripravi referat in ga predstavi na terenu;
- napiše poročilo o poteku umetnostnozgodovinskega praktikuma;
- ob oddaji poročila s podpisom potrdi, da je umetnostnozgodovinski praktikum opravil samostojno.

9. člen
(ocenjevalna mapa)

Ocenjevalno mapo vodi učitelj. V njej se hranijo podatki, povezani s prijavo, potekom in ocenjevanjem umetnostnozgodovinskega praktikuma.

Ocenjevalna mapa vsebuje naslednje rubrike:

- ime in sedež šole,
- ime in priimek kandidata,
- ime in priimek učitelja,
- datum potrditve načrta na ŠMK SM,
- datum oddaje poročila kandidata in izjavo kandidata o samostojni izvedbi umetnostnozgodovinskega praktikuma,

- ocenjevalni list,
- druge zabeležke učitelja o pogovorih s kandidatom,
- sklep komisije iz 11. člena teh pravil o morebitnem dodatnem preverjanju znanja pred ocenitvijo.

Obvezne priloge ocenjevalne mape so:

- en izvod oddanega poročila kandidata,
- druga pomembna dokazila.

10. člen (ocenjevanje)

Umetnostnozgodovinski praktikum oceni učitelj po merilih za ocenjevanje, ki so objavljena v PIK SM za umetnostno zgodovino.

Doseženo število točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu se zapiše na ocenjevalni list.

Uspeh, dosežen pri umetnostnozgodovinskem praktikumu, je trajen. Ne glede na to lahko kandidat, ki izboljšuje oceno predmeta, opravlja izpit v celoti in s tem tudi umetnostnozgodovinski praktikum, razen če je pri tem delu izpita že dosegel vse možne točke. Kandidatu, ki izboljšuje oceno izpita splošne mature in ponovno opravlja tudi umetnostnozgodovinski praktikum, se za skupno oceno izpita upoštevajo točke, dosežene v tem izpitnem roku.

Kandidat, ki želi izboljšati število doseženih točk pri umetnostnozgodovinskem praktikumu, lahko to udejanji samo v okviru pouka v naslednjih dveh šolskih letih v skladu z izvedbenim načrtom umetnostnozgodovinskega praktikuma in koledarjem opravljanja splošne mature.

Kandidatu, ki je umetnostnozgodovinski praktikum opravil, a ni pristopil k opravljanju splošne mature iz tega predmeta, se število doseženih točk upošteva pri naslednjih prijavah k splošni maturi, lahko pa ga ponovno opravlja v skladu s temi pravili. Pri tem se mu upošteva število točk, doseženo pri tem izpitnem roku.

Kandidat lahko pridobi ustrezno število točk tudi z izdelavo raziskovalne naloge. Ta lahko nadomesti umetnostnozgodovinski praktikum v celoti ali delno v skladu z navodili zapisanimi v PIK SM za umetnostno zgodovino in MIK SM.

Če kandidat (dela) umetnostnozgodovinskega praktikuma ni izvedel po postopku, določenem s temi pravili, ali če se ugotovi, da ga ni opravil samostojno, ga učitelj lahko oceni z 0 točkami.

Pri ugotavljanju kršitev kandidata pri opravljanju umetnostnozgodovinskega praktikuma se smiselno uporabljajo določbe *Pravilnika o splošni maturi*.

11. člen (komisija)

ŠMK SM lahko na učiteljev predlog pred ocenjevanjem umetnostnozgodovinskega praktikuma imenuje komisijo, ki ugotovi, ali je kandidat umetnostnozgodovinski praktikum opravil samostojno. V komisiji sta poleg kandidatovega učitelja še dva učitelja, od katerih mora biti vsaj eden učitelj umetnostne zgodovine.

Pri preverjanju lahko komisija kandidatu zastavi vprašanja, povezana z opravljanjem umetnostnozgodovinskega praktikuma idr.

Člani komisije s podpisom v ocenjevalni mapi potrdijo sklep o dodatnem preverjanju kandidata in končno število točk.

12. člen
(hranjenje ocenjevalne mape in podatkov o doseženih točkah)

Ocenjevalno mapo hrani ŠMK SM najmanj do zaključka koledarskega leta, v katerem je kandidat opravljal splošno maturo.

Kandidat lahko v 14 dneh po roku, ko se naloge prenehajo hraniti kot izpitna tajnost, na ŠMK SM naslovi vlogo za brezplačno vračilo pisne naloge. Po tem času ŠMK SM ocenjevalne mape uniči v skladu s *Pravilnikom o šolski dokumentaciji*.

Zaradi trajne veljavnosti točk, doseženih pri umetnostnozgodovinskem praktikumu, ŠMK SM hrani sezname kandidatov in število doseženih točk do prvega opravljanja določenega izpita splošne mature posameznega kandidata, tudi tistega, ki se v tekočem letu ni prijavil k splošni maturi, ni pristopil k pisnemu izpitu oziroma ni izbral tega predmeta za maturo. Po prvem opravljanju splošne mature iz določenega predmeta podatke hrani Državni izpitni center.

13. člen
(pričetek veljavnosti pravil)

Pravila veljajo z dnem sprejetja in se pričnejo uporabljati pri splošni maturi 2026.

14. člen
(prenehanje veljavnosti)

S pričetkom uporabe teh pravil prenehajo veljati *Pravila za izvedbo praktičnega dela izpita splošne mature pri predmetu umetnostna zgodovina*, št. 007-9/2023, ki jih je sprejela DK SM na 37. redni seji, 16. 6. 2023.

Datum: 6. 6. 2025
Številka: 007-7/2025

Dr. Marina Tavčar Krajnc,
predsednica DK SM